

"Hem niçin ehl-i fikir ve nazar, herbiri kat'î burhanla hak telâkki ettikleri efkârlarında, birbirine mütenakız bir surette hakikati görüyorlar ve gösteriyorlar; bir hakikat niçin çok renklere giriyor?" Örnek verir misiniz?

"Birinci Sır: Evliya niçin usul-i imaniyede ittifak ettikleri halde meşhudatlarında, keşfiyatlarında çok tehalüf ediyorlar. Şuhud derecesinde olan keşifleri bazan hilâf-ı vaki ve muhalif-i hak çıkıyor. Hem niçin ehl-i fikir ve nazar, herbiri kat'î burhanla hak telâkki ettikleri efkârlarında, birbirine mütenakız bir surette hakikati görüyorlar ve gösteriyorlar; bir hakikat niçin çok renklere giriyor?"(1)

Mesela, hak ve muteber olan Fahreddin Razi Ehl-i sünneti temsilen "**Eşyanın hakikati sabittir.**" derken, yine hak ve muteber olan İbn-i Arabi vahdet-i vücud mesleğince eşyanın vücudunu yok kabul ediyor. Her ikisi de hak, her ikisi de muteber evliya ve alimler.

Hatta bir çok makbul ve muteber evliyanın, yine makbul ve muteber alimlerin fetvası ile idam edildiği tarihle sabittir.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dördüncü Söz, İkinci Dal.](#)